

Golf se razlikuje od drugih sportova po jedinstvenom sistemu “davanja prednosti” – hendikepu, što omogućava direktno odmeravanje igre početnika, igrača sa višegodišnjim iskustvom ili profesionalca.

“HENDIKEP JEDNOG IGRAČA ODRAŽAVA NIVO NJEGOVE IGRE”

Navešćemo primer kako se najjednostavnije izračunava hendikep: na jednom golf terenu od 18 rupa, sa PAROM 72 na kome je jednom profesionalcu sa hendikepom 0 (tzv. “scratch player”) potrebno 72 udarca da ga savlada, Vama je potrebno 126 udaraca. Vaš nivo igre je, dakle, 54 udarca iznad propisanog PARA terena (zbira PAROVA svih rupa). Sa svojih 126 udaraca (njih zovemo i bruto udarci) nemate na takmičenju nikakve šanse protiv profesionalnog igrača. Ako su profesionalnom igraču bila potrebna, na primer, 74 udarca da savlada teren, on je imao 52 udarca manje od Vas.

Predviđeno je da Vam Vaš matični klub, kada steknete dozvolu za igru, što Vam omogućava da startujete sa “unapred datom prednošću” od 54 udarca. To je Vaš klupski hendikep.

Na takmičenju sa profesionalcem možete da odbijete svoju, datu, prednost (hendikep) od ukupnog broja udaraca koje ste odigrali. Dakle, $126 - 54 = 72$. Broj 72 predstavlja Vaš neto rezultat. U navedenom tekstu već smo konstatovali da je Vaš bruto rezultat 126. Pretpostavimo da je hendikep profesionalnog igrača 2. On je odigrao 74 bruto udarca, znači, sme da odbije samo 2 udarca od bruto rezultata. U neto rezultatu vi ste na istom – na 72 udarca. To je čitava tajna hendikep sistema.

No, verovatno možete pretpostaviti da igrači golfa koji imaju veće ambicije, neće pokloniti naročitu pažnju neto rezultatima. Tu i sami početnici imaju mogućnost da pomrse račune iskusnijim, dugogodišnjim igračima ili profesionalcima. Dobri golferi vrednuju, po pravilu, bruto rezultat. U našem slučaju profesionalac, “pro” bio je efektivno bolji za 52 udarca, a za Vas, početnika, otvaraju se perspektiva i šansa da pobedite i jednog “skoro profesionalca” posle odbitka svog hendikepa od ukupnog broja udaraca.

OSNOVNA PRAVILA

Golf Asocijacije Srbije je prihvatila EGA hendikep sistem.

Prema tom sistemu igrač kome je pošlo za rukom da dobije dozvolu za igru na golf terenu, automatski stiče i takozvani KLUPSKI HENDIKEP 54. To je, dakle, prva “data prednost” svakog početnika. To još nije dokaz određenog nivoa Vaše igre. Ako Vam je u igri i potrebno mnogo više udaraca od 54, bićete uvršćeni na nivo 54. S tim prvim hendikepom ćete moći da igrate i odmeravate svoje igračke snage i mogućnosti sa ostalim takmičarima.

KAKO SE VAŠI REZULTATI DALJE RAČUNAJU?

Pošto ste rangirani sa 54 “klupskim hendikepom”, imate mogućnost da učestvujete na turnirima koji utiču na hendikep, kao i na EDS- Extra Day Score-u, kada takođe možete popraviti svoj hendikep. Principijalno gledano, moglo bi to da izgleda ovako:

Ako postignete u jednom krugu (svejedno da li na turniru ili EDS-u) rezultat od 53 udaraca preko propisanih 72 na odgovarajućem terenu i predate skor-kartu klupskoj komisiji za hendikep u svom matičnom klubu, tada dobijate novi “klupski hendikep” od 53. U krugovima golfera reklo bi se: “danas sam oborio svoj hendikep za jedan udarac!”, tj. sa 54 na 53. I to tako (nadajmo se) ide sve dalje, u smanjivanju hendikepa.

Međutim, drugačije nego u opisanom slučaju koji služi za bolje razumevanje osnovnih mehanizama funkcionisanja hendikep sistema, za Vašu “datu prednost” neće se računati samo broj udaraca. Do sada je bilo reči samo o udarcima – “ukoliko napravim manje udaraca, utoliko je bolji moj hendikep!” To je principijalno u redu ako je reč o pojedinačnoj igri zbrajanja udaraca – STROUK IGRI. Druga forma igre koja je najčešća na našim turnirima zove se STEJBLFORD. Tu se ne izračunavaju udarci nego poeni.

Ako igrate na takmičenju, na primer “igru zbrajanja pojedinačnih udaraca na 18 rupa” ili tzv. STROUK IGRI, tada će pitanje da li ćete sa sobom poneti nagradu, zavisiti od broja odigranih udaraca. Igrač sa najmanjim brojem udaraca osvaja nagradu.

Po STAJBELFORD sistemu bodovi se dobijaju na sledeći način:

Za dva udarca iznad PARA dobija se 0 poena (double boogie)

Za jedan udarac iznad PARA dobija se 1 poen (boogie)

Za odigran PAR dobija se 2 poena

Za jedan udarac ispod PARA dobija se 3 poena (birdie)

Za dva udarca ispod PARA dobija se 4 poena (eagle)

Za tri udarca ispod PARA dobija se 5 poena (albatros)

Koliki je PAR svakom igraču određuje njegov igrački hendikep. Ukoliko je neko srećan igrač (odnosno njegov hendikep je 0), njegov PAR je PAR golf polja. Takav igrač na polju PAR 3 za 3 udarca dobija dva poena, na PARU 4 za 4 udarca, a na PARU 5 za pet. Ukoliko neko ima hendikep 5, on dobija po još jedan dozvoljeni udarac na prvih pet najtežih golf polja. Videćete da u svakoj score karti postoji kolona koja se zove stroke ili stroke index koja upravo opisuje golf polja po težini. Najteže uvek ima indeks 1, dok najlakše ima indeks 18. Shodno tome neko ko ima hendikep 18 će na svakom od golf polja imati po još jedan dozvoljeni udarac, tako da će njegov PAR na golf polju koje je PAR 3 – biti 4. Što je hendikep veći, igrač ima više dozvoljenih udaraca, tako da neko ko ima klupski hendikep 54 ima po 3 dozvoljena udarca na svih 18 golf polja te PAR 3 on može da odigra sa šest udaraca, PAR 4 sa sedam a PAR 5 sa osam.

Po pravilu, onaj igrač koji je sakupio 36 neto Stejblford poena odigrao je tačno svoj hendikep. Onaj ko napravi više poena, taj se popravio. Pretpostavimo, vi ste odigrali 40 Stejblford neto poena. Vi ste se, dakle, popravili za 4 poena od onoga što pokazuje Vaš hendikep. Posle predaje score karte komisiji, popraviće se i Vaš hendikep. Zato je važna sledeća tabela:
Hendikep kategorija Tačan hendikep Buffer zone Stableford-poeni ispod bafer zone: Dodavanje Oduzeti za svaki poen preko 36 Stableford-poena
18 rupa 9 rupa

Hendikep kategorija	EGA tačan Hendikep	Bafer zona		Postignute Stableford poene pod bafer zonom: zbrojimo	Za svaki postignut Stableford poen iznad bafer zone: oduzmemo
		Rezultat 18 rupa	Rezultat 9 rupa		
1	plus - 4.4	35 - 36	-	0.1	0.1
2	4.5 - 11.4	34 - 36	-	0.1	0.2
3	11.5 - 18.4	33 - 36	35 - 36	0.1	0.3
4	18.5 - 26.4	32 - 36	34 - 36	0.1	0.4
5	26.5 - 36.0	31 - 36	33 - 36	0.2	0.5

Tabela

Kada odigrate jednu dobru rundu sa svojim “klupskim hendikepom” 54, nalazite se u klasi 6 (EGA Handicap System). Odigrate li manje od svog hendikepa za, na primer, 4 poena, biće tada, u celosti uzeti u obzir, zato što je multiplikator za obaranje hendikepa 1,0. Vaš novi “klupski hendikep” biće, dakle, 50. Prilikom sledeće igre, bilo privatne runde ili turnira, Vaš novi hendikep biće 50. Ako imate hendikep 36, tada ste igrač klase 5. Kao što možete videti iz tabele, biće Vam prilikom obaranja priznato samo 0,5 po poenu. Dakle, neće biti uzeta u obzir sva 4 poena, nego samo pola od toga, $4 \times 0,5 = 2$. Vaš hendikep od 36,0 će komisija za pitanja hendikepa posle te runde oboriti na 34,0. Ostvarite li u daljim takmičenjima (važećim za računanje hendikepa) ponovo više od 36 neto Stableford poena, tada Vaš hendikep srazmerno opada. Spustite li se u nižu klasu, tada obaranje ide sporije, kao što možete videti iz gornje tabele.

Šta se dešava ako Vam se ponekad desi neki loš dan i ne uspete da sakupite 36 poena? Tada Vam se hendikep, naravno, penje. Maksimalno, po pravilima EGA Handicap System, do 36. Na polju “klupskog hendikepa” od 37 do 54 ne možete da pogoršate rezultat. Inače važi pravilo: za svaki turnir gde niste odigrali svoj hendikep, penjete se za 0,1. Ako ste, kao u našem gornjem primeru, spustili hendikep na 34,0 i igrate posle toga 3 turnira sa više neuspelih udaraca, moraćete posle svake runde da dodate 0,1 svom hendikepu – ukupno će biti 34,3.

Međutim, po EGA Handicap System dozvoljava na turnirima važećim za hendikep, onim igračima koji neznatno promaše svoj hendikep, BAFER ZONU ili zonu “poštede”. Odigra li igrač jedan rezultat po Stableford neto poenima, koji leži u ovoj bafer zoni, tada mu se neće kvariti hendikep, ostaće nepromenjen. Bafer zone se razlikuju po klasama i to izgleda ovako:

U klasi 6 ne postoji BAFER ZONA. U toj klasi to nije potrebno, jer čak i ako se “ima loš dan”, hendikep se neće pomeriti nagore.

Evo jednog primera o “BAFER ZONI”: Igrate sa svojim hendikepom 32 jedan turnir i sakupite samo 31 Stableford neto poen. Da biste odigrali svoj hendikep, bilo Vam je potrebno da sakupite 36 poena, kao što je gore pomenuto. Ali pošto ste vi igrač klase 5, Vaš rezultat od 31 Stableford neto poen nalazi se u “bufer zoni” i Vaš hendikep se neće promeniti.

KAKO SE IZRAČUNAVA HENDIKEP

Ako ste pažljivo pratili dosadašnje izlaganje, onda znate da svaki put kada sakupite više od 36 Stableford neto poena na zvaničnom takmičenju ili privatnoj rundi koja ulazi u izračunavanje hendikepa, Vaš hendikep se poboljšava, odnosno ide nadole.

Ukoliko igrate slabije i od svoje “bafer zone” a imate hendikep ispod 26.5 (vidi tabelu), Vaš hendikep se pogoršava za 0,1. Ukoliko imate hendikep od 26.5 do 36, hendikep Vam se pogoršava za 0.2, a u grupi sa hendikepom od 37 do 54 ostaje nepromenjen bez obzira na to koliko slabo ste igrali.

Kada smo do sada govorili o hendikepu, mislili smo na klupsko “davanje prednosti” između 37 i 54 i na hendikep Golf asocijacije Srbije – 36 i manje.

“Pravi” hendikep se pojavljuje na članskoj karti Golf Asocijacije Srbije i ako bolje pogledate, videćete da je iskazan u decimalnim brojevima. “Klupski hendikep” ima uvek okrugle cifre. To je lako objasniti, jer se taj hendikep uvek obara punim poenima, dok se u ostalim hendikep-klasama od 1 do 5 uvek poboljšava u delovima (0.5, 0.4, 0.3 ,0.2 , 0.1), pa se to izražava decimalnim brojevima.

Međutim, potrebno je da znate još jednu činjenicu. Postoje, naravno, različiti golf tereni, laki i teški za igru. Ako imate “klupski hendikep”, na primer 45, koji je postignut na jednom relativno lakom terenu, za Vas će biti jedva moguće da ga potvrdite na težem terenu koji Vas može dovesti u gotovo nepremostive teškoće. Može se dogoditi i obratno. Ako je igrač ostvario svoj hendikep na jednom veoma teškom terenu, kada bude igrao na znatno lakšem, logično je da će daleko poboljšati hendikep i svi ostali igrači ostaće bez prave šanse. Zbog toga treba praviti razliku između zbirnog (igrački) hendikepa, o čijem razvoju i promenama vodi brigu golf klub uz pomoć programa, a u skladu sa propisima Golf asocijacije Srbije, i igračkog hendikepa koji se menja od terena do terena u zavisnosti od toga koliko je teren težak za igru. Odlučite li se da igrate golf na jednom nepoznatom terenu, tada će Vaš stalni (igrački), “tačnii” hendikep biti usaglašen sa težinom izabranog terena. Onoliko koliko je teren težak za igru, toliko će i Vaš igrački hendikep biti viši. Primer: igrač čiji je zbirni hendikep 26,8 odlučio se da igra na nepoznatom terenu sa udarališta obeleženog žutim označivačima. Obračunom uz pomoć specijalne formule dobio je na tom terenu toga dana hendikep 29. Kako se zna, pitaćete, koliko se povećava ili smanjuje hendikep na određenom terenu. To je tema koja ne treba da Vas brine. Postoje određene table i formule za izračunavanje i za to je zadužen sekretarijat kluba, koji vrši upoređivanje.

Za produblјivanje ove teme dovoljno je reći da su za usaglašavanje hendikepa sa težinom terena odgovorni Course Rating-sistem i Slope-Rating. Dok CR vrednost oslikava broj udaraca koji se očekuju od jednog Scrach-igrača sa hendikepom “nula” pod idealnim uslovima, SR vrednost utiče da se hendikep podesi težini terena.

KOJE RUNDE VAŽE ZA IZRAČUNAVANJE HENDIKEPA?

Ne važi svaka runda koja se odigra u izračunavanju podizanja ili spuštanja hendikepa. Samo na onim turnirima koji su unapred objavljeni kao “važeći” za izračunavanje, rezultat će biti upisan.

Oni moraju biti u saglasnosti sa propisima Golf asocijacije Srbije i omogućavati uslove za igru jednake za sve.

Kao što smo već naveli, i igranje privatne runde može uticati na poboljšanje ili pogoršanje hendikepa, naravno sa ograničenjima. Po pravilima Golf asocijacije Srbije, jedna privatna runda koja važi u izračunavanju označava se sa "EDS" (Extra Day Scores) pogledati uslove za EDS.

Legenda:

Par – broj udaraca koji je obično potreban prvoklasnom igraču da odigra određenu rupu na terenu

Brdi – jedan udarac ispod para rupe

Bogi – jedan udarac preko para rupe